Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6555

12.11.2024

P9_TA(2024)0158

Užšie väzby medzi EÚ a Arménskom a potrebe mierovej dohody medzi Azerbajdžanom a Arménskom

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. marca 2024 o užších väzbách medzi EÚ a Arménskom a potrebe mierovej dohody medzi Azerbajdžanom a Arménskom (2024/2580(RSP))

(C/2024/6555)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Arménsku, Azerbajdžane a situácii v Náhornom Karabachu,

— so zreteľom na Chartu OSN, Helsinský záverečný akt a Deklaráciu z Alma-Aty z 21. decembra 1991,

— so zreteľom na Dohodu o komplexnom a posilnenom partnerstve medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej ([1]) (ďalej len „komplexná a posilnená dohoda o partnerstve“), ktorá nadobudla plnú platnosť 1. marca 2021,

— so zreteľom na prejav predsedu vlády Arménska Nikola Pašinjana na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu 17. októbra 2023,

— so zreteľom na závery druhého politického a bezpečnostného dialógu na vysokej úrovni medzi EÚ a Arménskom z 15. novembra 2023,

— so zreteľom na skutočnosť, že Arménsko sa 1. februára 2024 stalo zmluvnou stranou Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu (ďalej len „MTS“),

— so zreteľom na správu o vykonávaní partnerstva s Arménskom z 9. februára 2024,

— so zreteľom na výsledky piateho zasadnutia Rady pre partnerstvo medzi EÚ a Arménskom z 13. februára 2024,

— so zreteľom na článok 132 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže vzťahy medzi EÚ a Arménskom sú založené na spoločných hodnotách, ako sú demokracia, právny štát, ľudské práva a základné slobody, regionálna spolupráca a aktívne zapojenie v rámci Východného partnerstva s cieľom prispieť k regionálnej spolupráci a stabilite;

B. keďže Európska rada poverila podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a Komisiu preskúmaním spôsobov, ako posilniť všetky aspekty vzťahov medzi EÚ a Arménskom;

C. keďže 17. októbra 2023 predseda vlády Arménska Nikol Pašinjan vo svojom prejave v Európskom parlamente vyzval na spoločný záväzok k ďalšiemu posilňovaniu vzťahov medzi EÚ a Arménskom a zdôraznil, že „Arménska republika je pripravená priblížiť sa k Európskej únii natoľko, nakoľko to Európska únia považuje za možné“;

D. keďže 9. marca 2024 minister zahraničných vecí Arménska Ararat Mirzojan verejne uvažoval o predložení žiadosti Arménska o status kandidáta na pristúpenie k Európskej únii;

E. keďže Arménsko v posledných rokoch prechádzalo významnými politickými zmenami, pričom vláda sa zaviazala zabezpečiť fungujúce demokratické inštitúcie a využívať komplexnú a posilnenú dohodu o partnerstve medzi EÚ a Arménskom ako program reforiem na modernizáciu krajiny, a to aj napriek značným výzvam; keďže podľa indexu demokracie za rok 2023 uverejnenom v časopise *The Economist* je Arménsko vedúcou demokraciou v regióne;

([1]) Ú. v. EÚ L 23, 26.1.2018, s. 4.

F. keďže Arménsko sa pozastavením svojho členstva v Organizácii zmluvy o kolektívnej bezpečnosti (ďalej len „CSTO“) snaží znížiť svoju bezpečnostnú závislosť od Ruskej federácie a začleniť do svojho bezpečnostného mixu nových aktérov, a to napríklad prostredníctvom intenzívnejšej vojenskej spolupráce s Francúzskom, Gréckom a ďalšími členskými štátmi EÚ; keďže na arménskej pôde sú stále nasadené tisíce ruských vojakov; keďže sa ukázalo, že údajná pripravenosť Ruska zaručiť bezpečnosť Arménska neexistuje; keďže Arménsko stále zostáva v Eurázijskej hospodárskej únii; keďže Arménsko sa stalo zmluvnou stranou Rímskeho štatútu MTS;

G. keďže Ruská federácia sa snaží oslabiť demokratickú dôveryhodnosť Arménska a šíri chaos a destabilizáciu neustálymi pokusmi o zasahovanie vrátane dezinformačných kampaní;

H. keďže arménske hospodárstvo je stále vo veľkej miere závislé od Ruska, ktoré predstavuje približne 35 % zahraničného obchodu Arménska, a jeho závislosť je zvlášť výrazná v strategickom odvetví energetiky; keďže predseda vlády Nikol Pašinjan vyzval na zvýšenie pomoci v rámci hospodárskeho a investičného plánu EÚ; keďže v rámci hospodárskeho a investičného plánu sa doteraz mobilizovalo približne 500 miliónov EUR na medziodvetvové investície; keďže EÚ zostáva kľúčovým reformným partnerom a najväčším poskytovateľom pomoci v Arménsku; keďže 5. októbra 2023 Komisia oznámila ďalšiu núdzovú pomoc vo výške 5,25 milióna EUR, zvýšenie finančných prostriedkov na program EU4Peace, dodatočné ročné programy určené na rozpočtovú podporu a technickú pomoc na riešenie otázok, ako je letecká bezpečnosť a jadrová bezpečnosť;

I. keďže prioritou nového programu partnerstva medzi EÚ a Arménskom, ktorý bol dohodnutý na piatom zasadnutí Rady pre partnerstvo medzi EÚ a Arménskom, bude na základe spoločných hodnôt zvýšenie odolnosti Arménska a diverzifikácia jeho hospodárstva, posilnenie bezpečnostnej spolupráce a zintenzívnenie investícií ako kľúča k hospodárskej spolupráci;

J. keďže v nedávno uverejnenej správe o vykonávaní partnerstva sa opisuje pokrok, ktorý Arménsko s podporou EÚ dosiahlo pri vykonávaní komplexnej a posilnenej dohody o partnerstve, a to aj v oblasti reformy súdnictva, boja proti korupcii, vytvorenia ministerstva vnútra a reformy policajnej služby v Arménsku;

K. keďže Rusko má naďalej prístup k tovaru podliehajúcemu obmedzeniam EÚ prostredníctvom dodávateľských reťazcov prechádzajúcich cez tretie krajiny vrátane Arménska; keďže po zavedení sankcií EÚ voči Rusku sa vývoz z Arménska do Ruska v roku 2022 strojnásobil a od januára do augusta 2023 sa zdvojnásobil; keďže osobitný vyslanec EÚ pre sankcie David O'Sullivan nevyjadril žiadne znepokojenie nad spoluprácou arménskych orgánov s EÚ v oblasti predchádzania obchádzaniu sankcií a pozitívne posúdil celkové výsledky spolupráce s Arménskom;

L. keďže 19. septembra 2023 Azerbajdžan po deväťmesačnej nezákonnej blokáde Lačinského koridoru bez ohľadu na svoje záväzky uvedené v dohode o prímerí z novembra 2020 a rozsudok Medzinárodného súdneho dvora (MSD) začal útok na zvyšné časti Náhorného Karabachu, ktoré ešte neboli pod jeho kontrolou; keďže viac ako 100 000 Arménov muselo z tejto oblasti utiecť, v dôsledku čoho v Náhornom Karabachu takmer vôbec nezostalo arménske obyvateľstvo, ktoré tam žilo už stáročia; keďže môže ísť o etnické čistky; keďže neuznané de facto orgány Náhorného Karabachu prestali existovať 1. januára 2024 po tom, ako pod nátlakom odsúhlasili svoje rozpustenie; keďže v Azerbajdžane je stále zadržiavaných mnoho Arménov vrátane bývalých vodcov Náhorného Karabachu, pričom niektorí z nich sú vypočúvaní a vystavení zvedavosti verejnosti, čo je v rozpore so Ženevskými dohovormi z roku 1929; keďže Arméni z Náhorného Karabachu prišli o svoje domovy a majetok, keď utiekli pred vojenským tlakom Azerbajdžanu, a odvtedy ich nedokázali získať späť;

M. keďže 13. februára 2024 Komisia oznámila pridelenie ďalších 5,5 milióna EUR na humanitárnu pomoc na podporu Arménov vysídlených z oblasti Náhorného Karabachu, a to nad rámec sumy 12,2 milióna EUR oznámenej v septembri 2023;

N. keďže EÚ plne podporuje zvrchovanosť a územnú celistvosť Arménska a Azerbajdžanu a aktívne podporuje úsilie o dosiahnutie udržateľnej mierovej dohody medzi Arménskom a Azerbajdžanom, ktorá sa dosiahne mierovými prostriedkami a pri rešpektovaní práv dotknutého obyvateľstva;

O. keďže Arménsko a Azerbajdžan sa zapojili do priamych rokovaní o možnej mierovej dohode, ktorá by mohla otvoriť novú kapitolu v dvojstranných vzťahoch; keďže pretrvávajú nezhody, pokiaľ ide o vymedzenie a vytýčenie hraníc, ako aj o praktické opatrenia týkajúce sa dopravných spojení medzi samotným Azerbajdžanom a jeho exklávou Nachičevan; keďže Azerbajdžan požaduje koridor cez Arménsko spájajúci Azerbajdžan s jeho exklávou Nachičevan, ktorý by bol kontrolovaný ruskými pohraničnými jednotkami a bez arménskych colných alebo hraničných kontrol, čím by sa ignorovala zvrchovanosť Arménska; keďže súčasťou návrhu Arménska s názvom Križovatky mieru sú prepojenia medzi Azerbajdžanom a Nachičevanom s arménskymi hraničnými a colnými kontrolami;

P. keďže Arménsko v rámci gesta dobrej vôle nenamietalo proti zorganizovaniu konferencie COP29 v Baku; keďže 28. januára 2024 predseda vlády Arménska Nikol Pašinjan navrhol podpísanie paktu o neútočení s Azerbajdžanom; keďže bezpečnostná situácia zostáva medzičasom napätá, čoho príkladom je incident z 13. februára 2024, pri ktorom boli štyria arménski vojaci zabití a jeden zranený azerbajdžanskou paľbou v provincii Sjunik na juhu Arménska;

Q. keďže predseda vlády Nikol Pašinjan 15. a 16. februára 2024 poznamenal, že Azerbajdžan zamietol najnovšie návrhy Arménska na vymedzenie a vytýčenie hraníc a zverejnil svoju analýzu, že Azerbajdžan by sa mohol pripravovať na začatie „vojenských operácií v niektorých pohraničných oblastiach s cieľom premeniť ich na rozsiahlu vojnu proti Arménskej republike“; keďže 17. februára 2024 sa predseda vlády Nikol Pašinjan a azerbajdžanský prezident Ilham Alijev po prvýkrát od útoku Azerbajdžanu na Náhorný Karabach v septembri 2023 stretli v Mníchove, čo sprostredkoval nemecký kancelár Olaf Scholz;

R. keďže v Náhornom Karabachu sa nachádza mnoho kostolov, mešít, kamenných krížov a cintorínov; keďže po tom, ako Azerbajdžan spôsobil počas vojny v roku 2020 značné úmyselné škody na arménskom kultúrnom dedičstve, MSD vo svojom uznesení zo 7. decembra 2021 ([2]) uviedol, že Azerbajdžan musí „prijať všetky potrebné opatrenia na predchádzanie činom vandalizmu a znesväcovania arménskeho kultúrneho dedičstva, a to okrem iného vrátane kostolov a iných miest bohoslužieb, pamätníkov, pamätihodností, cintorínov a artefaktov, a na potrestanie takýchto činov“; keďže v posledných týždňoch azerbajdžanské orgány odstránili pamätníky a zbúrali významné budovy súvisiace s arménskym kultúrnym dedičstvom v Náhornom Karabachu vrátane budovy miestneho parlamentu;

S. keďže azerbajdžanské vedenie naďalej vydáva iredentistické vyhlásenia týkajúce sa zvrchovaného územia Arménska; keďže azerbajdžanská armáda naďalej okupuje približne 170 km² zvrchovaného územia Arménska;

T. keďže vo februári 2023 sa v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky začala civilná misia EÚ v Arménsku (EUMA) s mandátom monitorovať vývoj na arménsko-azerbajdžanskej hranici a podávať o ňom správy; keďže EUMA môže pôsobiť len na arménskej strane hranice, pretože Azerbajdžan odmieta pôsobenie misie na svojej strane hranice; keďže ruský vojenský personál prítomný v Arménsku úmyselne bránil vykonávaniu mandátu EUMA; keďže EUMA je cieľom dezinformácií zo strany azerbajdžanských orgánov a médií kontrolovaných vládou; keďže v decembri 2023 sa Rada EÚ pre zahraničné veci dohodla na zvýšení prítomnosti v teréne zo 138 na 209 pracovníkov;

U. keďže Arménsko opakovane žiadalo EÚ, aby krajinu zaradila medzi príjemcov Európskeho mierového nástroja; keďže niekoľko členských štátov sa rozhodlo zvýšiť svoju podporu Arménsku poskytnutím vojenskej pomoci, aby Arménsku pomohli reformovať armádu a odrádzať od nových aktov vojenskej agresie voči jeho medzinárodne uznanému územiu;

1. uznáva a víta skutočnosť, že Arménsko jasne zdôraznilo svoje želanie posilniť a uprednostňovať vzťahy s Európskou úniou; domnieva sa, že Európska únia by mala reagovať pozitívne a v plnej miere využiť túto potenciálnu geopolitickú zmenu a pomôcť Arménsku pevnejšie sa ukotviť v spoločenstve demokracií;

2. vyzýva na trvalé vykonávanie novodohodnutého programu partnerstva medzi EÚ a Arménskom, pričom zdôrazňuje potrebu aktívne presadzovať a dosahovať ambiciózne spoločné priority spolupráce; domnieva sa, že zásadné partnerstvo medzi EÚ a Arménskom je logickým krokom v súlade s rozhodnutím Arménska v prospech demokracie, právneho štátu, boja proti korupcii a dodržiavania medzinárodného poriadku založeného na pravidlách;

3. víta záväzok Arménska vykonávať DKPP a pokrok, ktorý dosiahlo pri vykonávaní plánu DKPP; víta skutočnosť, že arménska vláda uznáva DKPP ako strategický plán kľúčových reforiem v Arménsku; nabáda Komisiu a členské štáty, aby začali pracovať na pláne, ako zlepšiť vzťahy EÚ s Arménskom; domnieva sa, že skúsenosti vyplývajúce z dohôd o pridružení/prehĺbených a komplexných zónach voľného obchodu s Ukrajinou, Gruzínskom a Moldavskou republikou by mali slúžiť ako dobrý základ, najmä v súvislosti s postupným prepojením sektorov do jednotného trhu, ktoré by Arménsku malo priniesť hmatateľné výhody tak na makro, ako aj mikro úrovni;

([2]) Uznesenie MSD zo 7. decembra 2021 o žiadosti o určenie dočasných opatrení na uplatňovanie Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (*Arménsko/Azerbajdžan*).

4. opätovne pripomína, že podľa článku 49 Zmluvy o Európskej únii môže ktorýkoľvek európsky štát požiadať o členstvo v Európskej únii pod podmienkou, že spĺňa kodanské kritériá a zásady demokracie, dodržiava základné slobody, ľudské práva a práva menšín a pridŕža sa zásad právneho štátu; domnieva sa, že ak by Arménsko malo záujem požiadať o štatút kandidátskej krajiny a pokračovať na svojej ceste k trvalým reformám upevňujúcim demokraciu v krajine, mohlo by dôjsť k posunu vo vzťahoch medzi EÚ a Arménskom; vyzýva Komisiu a Radu, aby aktívne podporovali túžbu Arménska po užšej spolupráci s EÚ nielen v oblasti hospodárskeho partnerstva, ale aj politického dialógu, vzájomných medziľudských kontaktov, prepojenia sektorov a spolupráce v oblasti bezpečnosti;

5. podporuje Arménsko v jeho úsilí realizovať reformy a posilniť demokraciu, právny štát a dobrú správu vecí verejných; zdôrazňuje dôležitú úlohu občianskej spoločnosti pri realizácii kľúčových reforiem; vyzýva Arménsko, aby aj naďalej spolupracovalo v tejto veci s EÚ a vyzýva EÚ, aby zvýšila podporu v týchto oblastiach, najmä pokiaľ ide o technickú podporu a výmenu odborných poznatkov; nabáda Arménsko, aby sa aktívne zapájalo do politiky Východného partnerstva ako prostriedku na podporu dobrých susedských vzťahov v Zakaukazsku;

6. uznáva, že vplyv Ruskej federácie na arménsku ekonomiku je naďalej veľký, no nabáda Arménsko, aby dávalo pozor na možné prípady obchádzania sankcií EÚ, ku ktorým v krajine dochádza; plne si uvedomuje závažnosť a širokú škálu hrozieb, ktoré by Ruská federácia mohla použiť proti Arménsku, aby ho potrestala za jeho nezávislé politické a strategické rozhodnutia; domnieva sa, že EÚ musí byť pripravená poskytnúť Arménsku rýchlu pomoc s cieľom zmierniť negatívne dôsledky akýchkoľvek takýchto nepriateľských krokov;

7. konštatuje, že za posledných 10 rokov sa objem dvojstranného obchodu medzi Arménskom a EÚ zvyšuje; nabáda Arménsko, EÚ a jej členské štáty, ako aj európske podniky a investorov, aby prijali potrebné kroky na výraznejšie posilnenie svojich hospodárskych a obchodných vzťahov; oceňuje úspech hospodárskeho a investičného plánu a nabáda EÚ a Arménsko, aby naďalej využívali verejné aj súkromné investície na podporu udržateľného rozvoja v Arménsku;

8. uznáva naliehavú potrebu posilniť spoluprácu medzi EÚ a Arménskom v oblasti bezpečnosti a obrany, kým Arménsko opätovne zvažuje svoje členstvo v CSTO; vyzýva EÚ, aby pozitívne reagovala na žiadosť Arménska o podporu z Európskeho mierového nástroja a aby poskytla podporu arménskej armáde; uvedomuje si pridanú hodnotu pravidelných politických a bezpečnostných dialógov medzi EÚ a Arménskom ako spoločnej platformy vo všetkých bezpečnostných otázkach; vyzýva na začatie prieskumu posúdenia hybridných hrozieb, ktorý Arménsku pomôže odhaliť hlavné zraniteľné miesta a navrhnúť cielené riešenia; víta opatrenia viacerých členských štátov v snahe poskytnúť Arménsku obrannú vojenskú pomoc a naliehavo vyzýva aj ďalšie členské štáty, aby podobné iniciatívy zvážili;

9. víta rozhodnutie Arménska prerušiť svoje členstvo v CSTO potom, čo táto organizácia nepomohla Arménsku v čase vojenskej agresie, a hľadať spoľahlivejšiu bezpečnostnú štruktúru; podporuje rozhodnutie Arménska oficiálne požiadať Ruskú federáciu, aby stiahla príslušníkov pohraničnej stráže Federálnej bezpečnostnej služby z arménskeho medzinárodného letiska;

10. uznáva nevyužitý potenciál medziľudských kontaktov medzi EÚ a Arménskom; vyzýva, aby sa uznal pokrok, ktorý Arménsko dosiahlo pri vykonávaní dohôd o zjednodušení vízového režimu a readmisii; domnieva sa, že nastal čas začať dialóg o liberalizácii vízového režimu s Arménskom;

11. víta uzavretie dohody medzi EÚ a Arménskou republikou, ktorá umožní transfer operatívnych osobných údajov medzi Eurojustom a príslušnými orgánmi Arménska v rámci justičnej spolupráce v trestných veciach; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v prehlbovaní spolupráce medzi EÚ a Arménskom v boji proti trestnej činnosti a terorizmu a pri ochrane bezpečnosti Únie v záujme vzájomného prospechu;

12. vyjadruje podporu činnostiam EUMA a zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú táto misia plní; žiada, aby sa jej mandát predĺžil na obdobie po roku 2025 a aby sa ďalej zvýšil počet jej zamestnancov; opätovne pripomína svoje sklamanie z nesúhlasu Azerbajdžanu s povolením misie na jeho strane hraníc, ako aj opakované diskreditujúce kampane z Azerbajdžanu proti misii EUMA; vyjadruje poľutovanie nad tým, že posádka ruskej pohraničnej stráže v Arménsku odoprela zástupcom EUMA prístup do dediny Nerkin Hand, v ktorej azerbajdžanské vojenské sily nedávno zabili štyroch arménskych vojakov, po údajnom zranení azerbajdžanského vojaka 13. februára 2024; odsudzuje štvavú rétoriku azerbajdžanských oficiálnych predstaviteľov proti EÚ, jej členským štátom, misii EUMA a arménskym orgánom;

13. zdôrazňuje, že EÚ by mala byť pripravená uvaliť sankcie na osoby a subjekty, ktoré ohrozujú zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistvosť Arménska;

14. vyzýva Azerbajdžan, aby vstúpil do skutočne komplexného a transparentného dialógu s karabašskými Arménmi v záujme zaručenia dodržiavania ich práv a ich bezpečnosti, vrátane práva na návrat domov, kde môžu viesť dôstojný a bezpečný život pod medzinárodným dohľadom, ako aj práva dostať sa k svojim pozemkom a k svojmu majetku, práva zachovať si vlastnú osobitú identitu a naplno uplatňovať občianske, kultúrne, sociálne a náboženské práva; vyzýva Azerbajdžan, aby prepustil a udelil plošnú amnestiu všetkým obyvateľom Náhorného Karabachu a Arménska, ktorých Azerbajdžan naďalej zadržiava; vyzýva na úplnú, okamžitú a účinnú implementáciu všetkých uznesení MSD vo veci uplatňovania Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (Arménsko/Azerbajdžan);

15. opakovane odsudzuje vojenské vpády Azerbajdžanu na medzinárodne uznané územie Arménska a pokračujúcu okupáciu jeho častí; opakovane zdôrazňuje svoju požiadavku na stiahnutie azerbajdžanských vojsk z celého zvrchovaného územia Arménska; odmieta a je extrémne znepokojený iredentistickými a štvavými vyhláseniami azerbajdžanského prezidenta a ďalších azerbajdžanských oficiálnych predstaviteľov, ktoré ohrozujú územnú celistvosť a zvrchovanosť Arménska, vrátane vyhlásení požadujúcich vytvorenie exteritoriálneho koridoru spájajúceho Azerbajdžan s jeho exklávou Nachičevan; varuje Azerbajdžan pred akýmkoľvek potenciálnym vojenským avanturizmom zameraným proti samotnému Arménsku; zdôrazňuje, že problémy Azerbajdžanu v oblasti spojenia s jeho exklávou Nachičevan by sa mali riešiť pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti a územnej celistvosti Arménska;

16. opakuje, že Európska únia jednoznačne podporuje zvrchovanosť, územnú celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc Arménska; dôrazne podporuje normalizáciu vzťahov medzi Arménskom a Azerbajdžanom v súlade so zásadami vzájomného uznania územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc na základe deklarácie z Alma-Aty z roku 1991, vymedzenia hraníc na základe príslušných máp generálneho štábu ZSSR, ktoré boli poskytnuté obom stranám, a odblokovania regionálnej komunikácie, rešpektujúc pritom zvrchovanosť a jurisdikciu oboch krajín, a to na základe reciprocity a rovnosti;

17. vyjadruje podporu obnoveniu rozhovorov medzi Arménskom a Azerbajdžanom o všetkých nedoriešených otázkach v záujme uzavretia mierovej dohody a vyzýva obe strany, aby boli naďalej plne odhodlané dosiahnuť trvalé a mierové urovnanie tohto dlhodobého sporu prostredníctvom dialógu a rokovaní; domnieva sa, že o tejto dohode sa musí rokovať v dobrej viere a na základe uznania zvrchovanosti, územnej celistvosti a s vylúčením vojenskej sily; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoj záväzok naďalej pomáhať pri zabezpečovaní komplexného a udržateľného mieru v prospech všetkých obyvateľov v danej oblasti; vyzýva Turecko a ďalších spojencov Azerbajdžanu, aby sa zdržali podnecovania agresívneho správania zo strany Baku a aby uplatnili svoj vplyv v prospech rýchleho ukončenia mierových rokovaní; naliehavo vyzýva Azerbajdžan, aby zavrel tzv. Park vojenských trofejí v Baku, ktorý bol slávnostne otvorený 12. apríla 2021, keďže podkopáva úsilie o vybudovanie vzájomnej dôvery medzi Arménskom a Azerbajdžanom;

18. rozhodne nesúhlasí s tónom niektorých nedávnych vyhlásení vedúcich predstaviteľov Komisie a Európskej rady, ktorí zablahoželali prezidentovi Alijevovi k jeho opätovnému zvoleniu bez toho, aby spomenuli absenciu demokracie v Azerbajdžane a nesprávne označili Azerbajdžan za spoľahlivého partnera; potvrdzuje, že tieto vyhlásenia neodrážajú pozíciu Európskej únie a nikdy nemali byť vyslovené vzhľadom na etnické čistky, ktoré Azerbajdžan pácha v Náhornom Karabachu; naliehavo vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ako aj Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby pokračovali v rokovaniach o obnovenej dohode o partnerstve pod podmienkou, že Azerbajdžan preukáže svoju skutočnú ochotu rešpektovať práva a obavy o bezpečnosť karabašských Arménov a výrazne prispeje k uzavretiu komplexnej a udržateľnej mierovej dohody s Arménskom;

19. vyjadruje vážne znepokojenie nad neschopnosťou chrániť kultúrne, náboženské a historické dedičstvo arménskych obyvateľov Náhorného Karabachu, čo je v rozpore s uznesením MSD zo 7. decembra 2021; odsudzuje všetky prípady ničenia, vandalizmu a znesvätenia miest, ktoré pripomínajú stáročia trvajúcu prítomnosť Arménov na území Náhorného Karabachu; vyzýva azerbajdžanské orgány, aby udržiavali, chránili a propagovali bohaté a rozmanité dedičstvo tohto regiónu; naliehavo vyzýva UNESCO, aby prijalo okamžité opatrenia na zachovanie a ochranu arménskeho kultúrneho dedičstva ohrozeného v Náhornom Karabachu; vyzýva na posilnenie spolupráce medzi Arménskom a EÚ, pokiaľ ide o monitorovanie systematického ničenia arménskeho kultúrneho dedičstva (kostolov, kláštorov, cintorínov, palácov atď.) Azerbajdžanom, najmä zapojením Satelitného strediska EÚ;

20. poveruje svoju predsedníčku, aby toto uznesenie postúpila Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, prezidentovi, vláde a parlamentu Arménskej republiky, ako aj prezidentovi, vláde a parlamentu Azerbajdžanskej republiky, Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, Organizácii Spojených národov a Rade Európy.